



LÄR KÄNNA ÅRETS ORDFÖRÄNDEN



**"MAMMA HON SOM
SPRINGER DÄR
PUTTADE MIG" – LÄS
MER OM DET GRIPANDE
MINNET NÄR ORDFÖRÄNDEN
SPRANG OMKULL LITEN
POJKE**



**DELTA GARNÄ DELÄR
MED SIG ÄV SINA MEST
PINSÄMMA STUNDE**



Nationella åtaganden om koldioxidutsläpp

Under de senaste 30 till 50 åren har det blivit mer påtagligt att växthusgaser i atmosfären leder till klimatförändringar runt om i världen. Koldioxid som finns i atmosfären har sedan industrialismens början ökat från knappt 280 ppm till 400 ppm. Koldioxiden är den växthusgas som idag ligger bakom ca 60 procent av den totala förstärkningseffekten. Inte ens med ett stopp av koldioxidutsläpp skulle vi helt undvika en viss fortsatt klimatförändring. Hur ser egentligen de nationella åtagandena om koldioxidutsläppen ut i olika länder?

Det är faktiskt så att vi som bor i de rika delarna av världen ligger bakom de mesta av utsläppen. De utsläppen påverkar såklart vårt klimat. De länder som framförallt står för mycket av de globala koldioxidutsläppen är USA, Kanada, Australien, Tyskland, Ryssland, och Japan. USA, Kanada och Australien ligger bland de länder högst upp i en tabell som gjordes 2012 som visar utsläpp av koldioxid per capita.

USA är ett av de rika länderna som ligger bakom de mesta av utsläppen. Varför just USA gör det har sin anledning. Det är så att USA ensamt står för 25 % av de globala utsläppen av växthusgaser. Dock så utgör deras andel av världens befolkning endast 5 %. USA har valt att godkänna Kyotoprotokollet och den administrationens klimatstrategi som är baserad på långsiktig teknikutveckling och frivilliga åtaganden. Kyotoprotokollet är ett avtal som ska reducera utsläppen av skadliga växthusgaser. Under de senare åren har det politiska intresset i landet ökat för att introducera obligatoriska handelssystem för växthusgaser i någon form. Både i kongressen och på regional nivå så finns det ett flertal initiativ med detta syfte som pågår. Det är svårt att bedöma hur ett framtida nationellt system för utsläppshandel med växthusgaser skulle kunna komma att se ut. Tanken är att USA behöver någon form av samordnade marknadsbaserade klimatpolitiska styrmedel. Det finns stöd där bland både republikaner och demokrater.

Kanada ligger också bakom de mesta av utsläppen. Kanada har undertecknat Kyotoprotokollet och hade under perioden 2008-2012 ett åtagande att minska sina utsläpp av växthusgaser med 6 % i förhållande till 1990 års nivå. Under många år

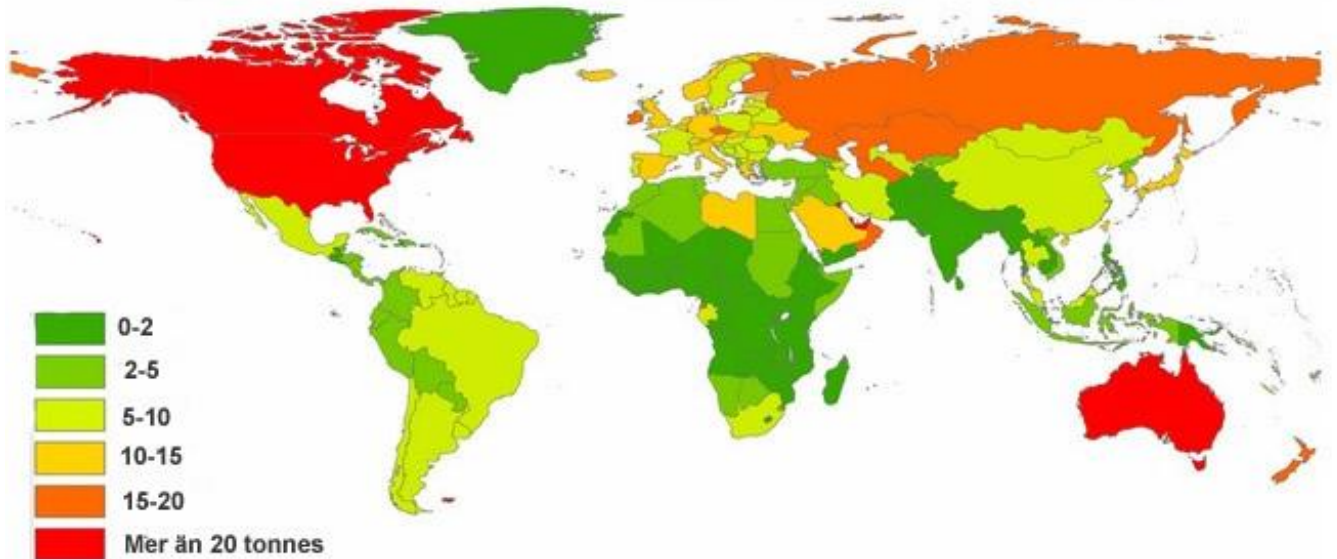
har Kanada bedrivit en aktiv klimatpolitik och i landet så förändrades klimatpolitiken år 2006 då det skedde ett regeringsskifte. . Liksom den amerikanska regeringen har den nya kanadensiska regeringen betonat betydelsen av frivilliga åtaganden för minskning av utsläppen av växthusgaser. Det råder alltså för närvarande en osäkerhet om den kanadensiska klimatpolitikens inriktning.

Det tredje landet som ligger bakom de mesta av utsläppen är Australien. Australien har deklarerat att man inte avser att godkänna Kyotoprotokollet. Oppositionen och regeringen har förbundit sig att verka för Australiens nationella mål enligt protokollet uppfylls. Målet som Australien har när det gäller utsläppen av växthusgaser är att det inte skall överstiga 108 % av 1990 års nivå vid slutet av den första åtagandeperioden 2008-2012. Det ekonomiska i landet som utsläppshandel har Australien inte närvarande någon avsikt att införa. Landet menar att innan en global ordning etablerats så är denna typ av åtgärder på nationell nivå inte meningsfulla.

För de länder som bekräftat Kyotoprotokollet är åtgärder såsom utsläppshandel de viktigaste drivkrafterna för introduktion. Likheter mellan de politiska diskussionerna i länder som godkänt Kyotoprotokollet finns, och även länder som inte gjort det. Marknadsbaserade styrmedel som utsläppshandel har vi sett att det finns ett stort intresse för. ”Cap and trade” är en typ som det planeras och debatteras utav. Det systemet fokuserar framförallt på utsläppen av koldioxid. Faktorer som påverkar möjligheterna att länka de system som diskuteras finns ett flertal av. Möjligheterna diskuteras och planeras i de studerade länderna till EU ETS så länderna kommer att ha en avgörande betydelse för möjligheterna att i framtiden länka dessa system dit.

Förutom de länder som släpper ut mycket så finns det även de länder som har låga koldioxidutsläpp. Ett land som har låga koldioxidutsläpp per capita jämfört med andra länder är faktiskt Sverige. Elproduktionen i Sverige domineras av koldioxidfri kärnkraft och vattenkraft. Det är en avgörande orsak till att vi har relativt låga koldioxidutsläpp. Sverige är bland de mest koldioxideffektiva länderna inom EU och OECD har det visats i en internationell jämförelse. Kyotoprotokollet har Sverige och EU godkänt och har åtagande att begränsa utsläppen av koldioxid och även andra växthusgaser. Brasilien och Indien är också två länder som inte släpper ut så mycket koldioxid. Sverige ligger högre än båda dessa länder med 4,2 ton koldioxid per capita medan Brasilien ligger på 2,2 och Indien längst ner med 1,6. En reflektion med tanke på ovanstående är att klimatfrågan verkligen är i rampljuset över hela världen och det är viktigt för oss och kommande generationer att vi tar hand om den planet vi lever på.

Carbon dioxide emissions [tonnes] per capita





Annika Nicklasson, Lärare

Hemmakväll vs Fest
Ragga vs **Uppraggad**
Kramar vs **Pussar**
Sminkat vs **Osminkat**
Skidsemester vs **Solsemester**



Martin Rosström, SA12

Hemmakväll vs Fest
Ragga vs Uppraggad
Kramar vs Pussar
Sminkat vs **Osminkat**
Skidsemester vs Solsemester



Rebecka Berg, SA12

Hemmakväll vs Fest
Ragga vs **Uppraggad**
Kramar vs **Pussar**
Sminkat vs **Osminkat**
Skidsemester vs **Solsemester**



Viktor Botvidsson, SA12

Hemmakväll vs Fest
Ragga vs **Uppraggad**
Kramar vs Pussar
Sminkat vs **Osminkat**
Skidsemester vs **Solsemester**

Hållbart skogsbruk för en hållbar framtid

Toapapper, ved och anteckningsblock. Stolar, arbeten och hus. Vi människor har så många saker att tacka skogarna för, inte allra minst för våra hem. Skogen bevarar balansen i atmosfären, influerar klimatet i positiv riktning, renar luften och bidrar till vattnets naturliga kretslopp. Skogen ger oss många saker som vi ofta bara tar för givet, men vad är egentligen priset?

Skogsindustrin är en av världens basindustrier. Som en naturlig råvara spelar skogen en viktig funktion i världens utveckling mot ett hållbart samhälle, men detta är under förutsättningarna att allting sker på rätt sätt. En femtedel av koldioxidutsläppen på jorden sker på grund av skogsavverkningen och att skogarna minskar i storlek. Detta leder till mer utsläpp än vad väg-, luft-, järnvägs- och sjötransporter gör tillsammans. Illegal skogsavverkning och virkeshandel är en växande industri som omfattar miljardbelopp. Det handlar om alltifrån illegala avverkningar och timmerstölder till brottslighet i syfte att slippa betala avgifter, skatter och tullar på virke. Detta får enorma konsekvenser på miljön eftersom avverkningen i dessa sammanhang inte sker på ett sätt som är bioekonomiskt hållbart. Denna typ av avverkning sker ofta i områden där det finns tropisk regnskog. Amazonasområdet är ett exempel på ett utsatt område där avskogningen sker snabbt. Orangutangar, elefanter, orkidéer och mangroveträd är bara några av de många djur- och växtarter som förlorar sina livsmiljöer till följd av avskogningen i ibland annat Amazonas. Tyvärr slutar inte konsekvenserna där. Vattnets kretslopp störs på flera sätt. Rötter, stammar och biologiskt nedfall från träden ska leda till en kontrollerad ytavrinning och bidra till en porös jordyta med vattenkanaler som gör att marken kan suga upp nederbörd. Skogens uppgift är även att fånga upp nederbörd och förhindra erosion. När skog avverkas i snabb takt hämmas dessa processer, vilket leder till problematik i vattnets kretslopp. I takt med att antalet träd minskar, minskar fotosyntesen. Mängden koldioxid ökar och skogarna blir allt mindre. Avskogning som inte sker på ett korrekt sätt leder till en ond cirkel som inte får sitt slut så länge en förändring inte görs.

Arbete för hållbarhet

FN:s jordbruks- och livsmedelsorganisation,



Så här kan det se ut när de betydelsefulla regnskogarna skövlas.

FAO, har antagit en definition som handlar om just hållbart skogsbruk. I vardagligt språk går programmet ut på att skogsbruk ska ge en uthållig avkastning, ta hänsyn till naturmiljön och även ta socialt ansvar. Definitionen, PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes), stödjer sig på en precisering av hållbart skogsbruk. Definitionen låter såhär:

”Med uthålligt skogsbruk menas förvaltning och nyttjande av skog och skogsmark på ett sådant sätt, och i en sådan takt att dess biologiska mångfald, produktivitet, förnyingskapacitet, vitalitet och förmåga att både nu och i framtiden fylla viktiga ekologiska, ekonomiska och sociala funktioner på lokal, nationell och global nivå bevaras, utan att andra ekosystem skadas.”

Illegal skogsindustri måste minskas, men förbättringar måste ständigt arbetas fram även i legala verksamheter. Skogen i sig är förnybar, återvinningsbar och klimatvänlig. Skogsbruket, tillverkningsprocesser, energi, avfallshantering och transporter är däremot frågor som är ständigt diskuterade inom miljöpolitiken. Ett oupphörligt arbete för att göra industrin så resurseffektiv och konkurrenskraftig är en kvalifikation för att avverkningen ska bli miljömässigt hållbar. Detta miljöarbete är en balans mellan legala krav och frivilliga förpliktelser hos de ansvariga.

Det finns krav som både är nationella och gemensamma inom EU, vilket gör att nationell miljöpolitik och EU:s miljöpolitik är mycket viktig för skogsindustrin.

Vi människor har så mycket att tacka skogarna för. Det är dags att vi slutar ta skogens resurser för givet och istället blir medvetna om hur viktigt det är att skogsbruket sker på ett sätt som är hållbart för inte bara skogen, utan även för djur, människor och hela vår jord.

Skribent: Wilma Wisting



DAGENS FRÅGA

Vad är det pinsammaste som hänt dig??



**Kerstin Johansson,
Bibliotekarie**

När jag började en ny utbildning och kom in i klassrummet första dagen. Jag satte mig på en stol med trasiga ben och ramlade. Det var pinsamt.



**Hanna Hallberg,
NA14**

När jag ramlade i trappan första dagen på gymnasiet.



**Emanuel Istefan,
Jag gratulerade och sjöng för fel person när den rätta personen som fyllde år stod bakom mig**



Sandra Ring, SA12

Jag var på väg till bussen en morgon. Jag var sen och sprang fort. Jag var stressad och höll inte koll på vart jag sprang. Jag sprang förbi en lägenhetsport och där kom det ut en liten unge. Jag sprang rakt in i honom så att han flög in i porten igen och började gråta. Ungen skrek till sin mamma ”Mamma hon som springer där puttade mig” Jag hann inte med att stanna och förklara mig, så jag fortsatte spring trots att mamman ropade upprört efter mig.



Anne Lundin, Lärare

Jag var au pair i Tyskland och så träffade jag en kille och fick följa med honom hem på middag. Jag skulle få träffa hans föräldrar och jag råkade säga du istället för ni till hans pappa. Han ansåg att detta var mycket oartigt så jag fick en utskällning och åkte hem.



Alex Berndtsson

Min pappas morbror var hemma hos oss och han bad mig söka upp hans namn på eniro men då svarade jag ”du finns inte med här för här finns det bara en som är 67 år och du är ju mycket äldre” Det visade sig att han var 67 år.



Emil Källsholm, SA12

När jag var på VM i karate och jag skulle gå upp i en kvartsfinal och snubblade på mattkanten.



Sofie Krook, SA13

När jag var i Österrike så trodde jag att geil med en annan stavning betydde cool, men det betyder kåt. Jag råkade säga det till chefen över mitt program och han vart väldigt upprörd.



Johan Kihlman, Lärare

Vad är din roll under FN-rollspelet?

Jag är ansvarig för två klasser, IMSPRE samt NA12 annars är jag allti i allo.

Vilka förväntningar har du på de här dagarna?

Åh, massor! Jag var med under SWEMUN i våras och även om det här inte är lika stort så har jag förväntningar därifrån. Jag vill att alla ska leva sig in i sina roller och att alla ska bjuda till. Då kommer det att bli en svinkul grej. Svingrymt.

Hur har du förberett dig hittills och hur kommer du att förbereda dig?

Jag förbereder mig precis som eleverna eftersom detta är nytt för mig. Jag har tre kurser som kopplas till det här rollspelet vara med och bedöma., så jag är med och hjälper till att förbereda eleverna.

Finns det något speciellt du ser fram emot?

Jag ser fram emot öppningsanförandena! Och tidningen naturligtvis

Är du taggad?

JA! Grymt!



Sandra Ring, SA12

Vad är din roll under FN-rollspelet?

Jag ska vara ordförande i utskott 3.

Vilka förväntningar har du på de här dagarna?

Att det ska bli kul och så hoppas jag att alla går inför deras roller.

Hur har du förberett dig hittills och hur kommer du att förbereda dig?

Jag kommer att läsa på alla regler och resolutioner så att jag kan hjälpa alla delegater.

Finns det något speciellt du ser fram emot?

Maten på avslutningsfesten och alla fikapauser. Nej men jag tror att utskottsförhandlingarna kommer att bli väldigt spännande, så det ser jag fram emot.

Är du taggad?

Ja så taggad som jag aldrig varit i hela mitt liv.



Loreen Dinha, SA13

Vad är din roll under FN-rollspelet?

Jag är delegat från USA.

Vilka förväntningar har du på de här dagarna?

Att det kommer bli kul och att jag kommer att få ta del av intressanta debatter.

Hur har du förberett dig hittills och hur kommer du att förbereda dig?

Jag kommer att läsa varje resolution och förbereda tal.

Finns det något speciellt du ser fram emot?

Det ska bli kul att se vilka resolutioner som går igenom och maten på avslutningskvällen.

Är du taggad?

YEEY! Jag är supertaggad!

ODLINGEN AV JÄTTERÄKAN DRABBAR VÅR MILJÖ

Tigerräkan finns idag att tillgå i både mataffärer och på restauranger.

Tigerräkan åker fram på matbordet vid lyxiga tillfällen och den klassas som en riktig delikatess världen över. Men är egentligen människor medvetna om vilka effekter framställningen av tigerräkor har och hur påverkar den egentligen vår miljö?

Framställningen av tigerräkor sker idag i de södra delarna av världen länderna, främst i Sydamerika och Asien. Företag så som Pandalus samt Picard är några ut av de största företagen på marknaden. Men konkurrensen om att framställa tigerräkor har blivit hård och allt fler företag förflyttar sig till de södra delarna av världen för att öka produktionen av tigerräkor. Det finns tre sätt producera den så kallade jätteräkan på, antingen fiske från havet, stora odlingsområden eller genom omkonstruerade jordbruksområden. Men är det här egentligen rätt sätt att gå tillväga för att människor ska få njuta av den fantastiska tigerräkan?

För att fiska fram tigerräkor används en bottentrål som föreställer ett stort nät. När trålen tas upp så består den endast av fem procent tigerräkor. Resten av de djur som fångas upp kastas tillbaka, men vid denna tid är det försent. Dessa djur är redan så pass skadade att de flesta dör och sjunker till havsbotten. Anledningen till att de övriga djuren vid den här tiden redan är så pass skadade beror på att trålen liknar ett stort nät som avsmalnar där bak och det är där all fisk samlas. Detta gör att fiskarna pressas ihop och i samband med detta skadar sig djuren och de flesta återhämtar sig inte efter detta.

Men framställningen av tigerräkorna drabbar inte enbart de miljontals djur som lever under havsytan, utan drabbar även ett flertal levande växtarter, främst korallreven. Är det inte sjukt, hur miljontals andra djurarter samt växtarter får lida för att människan ska få förtära tigerräkor? Ska det verkligen behöva vara så att vi idag använder oss av enorma nät för att fånga upp tigerräkor som människor sedan producerar för att tjäna pengar på, i medvetenhet om att växt samt djurlivet till havs drabbas. Endast fem procent består av tigerräkor, och trots detta så fortsätter vi människor att eftertrakta denna underbara delikatess, i medvetenhet om en

bekostnad på djur samt växters liv, men trots detta så frossar vi människor i dessa lyxiga jätteräkor. För visst är det så himla gott att bita tag i en saftig räka på andras bekostnad? När framställningen av jätteräkor sker via enorma odlingsområden, så drabbas även där andra djurarter samt växtarter. På dessa odlingsområden anläggs stora bassänger där miljontals yngel fångas in i håvar. Där endast ett yngel per tusen fiskar lyckas fångas in, dessa yngel importerar från USA för att planteras in i de så kallade jättebassängerna. För att dessa yngel ska ha en chans till att överleva så används antibiotika samt andra preparat för att produktionen av tigerräkorna ska skyndas på.

Men vart anläggs egentligen dessa jättebassänger någonstans för att framställa tigerräkor? Jo, dessa jättebassänger anläggs i mangroveskogarna. Anledningen till detta är för att mangroveskogarna exempelvis i Sydostasien växer intill vattendrag, detta gör att bassängerna byggs för att de ska kunna fyllas med tidvatten från ett närliggande vattendrag. Därför skövlas mangroveskogarna ner, eftersom de ligger på en perfekt plats att odla tigerräkan på. Mangroveskogen har stor betydelse för naturkatastrofer. Eftersom skogarna kan minimera exempelvis tsunamis. Mangroveskogen är även betydelsefull för alla de djur och växter som lever i skogarna. Detta innebär att miljontals växtarter skövlas ned för att istället få plats med framställningen av tigerräkor. Denna skövling leder i sin tur till att ett flertal växter förlorar sitt värde och vartefter dör ut. Skövlingen drabbar inte bara de miljontals växtarter som finns i mangroveskogarna, utan även alla de miljontals djurarter som lever där. Genom att stora växtområden huggs ned samt att ett flertal växter dör ut och djur förlorar sin trygghet.

Trots detta, så verkar vi människor anse att det är okej att fortsätta äta tigerräkan eftersom efterfrågan ökar och därmed ökar produktionen, men hur kan vi egentligen anse att det är okej att äta tigerräkan medvetna om att mangroveskogarna huggs ned? Att växtarter dör ut och att djur blir lidande utan hem, föda samt trygghet. Men visst finns det inget godare än en stor skaldjursplåtå med lite saftiga tigerräkor på? Så länge vi människor får njuta av smaken och inte är en del av problemet, så kommer vi nog aldrig tröttna på dessa delikatesser. Vad spelar det för roll om djuren förlorar sin föda, så länge vi får njuta av vår föda så verkar det som att mänskligheten inte anser att det är något problem med framställningen av tigerräkan. Tigerräkor kan även framställas genom omvandlande jordbruk. Detta sker genom att vissa, framförallt fattiga bönder lägger om sin verksamhet. De ersätter sin åkermark med dammar där de sedan planterar in yngel av tigerräkor som ska ge dem en stabilare inkomst. För att sedan ge tigerräkorna en havskänsla, så tillsätts extrema mängder salter för att omvandla vattnet till saltvatten och därmed öka chansen för överlevnad av ynglen i framställningen av tigerräkor. Detta sätt att framställa tigerräkor på bidrar till att andra odlingsmöjligheter försämras, i samband med att åkrar ersätts av dammar så dör andra grödor ut, samt att produktionen av andra behövliga grödor reduceras. Det är inte enbart behövliga grödor som drabbas, utan de extrema salterna som tillsätts i dammarna påverkar även de vår miljö. Marken suger upp salterna, vilket bidrar till att marken blir översaltad, detta innebär att växter samt djur påverkas negativt, samt att även människor påverkas av den översaltade födan. När växter samt djur påverkas negativt och dör ut av de extrema salterna så bidrar även det till att ett flertal djur förlorar sin föda, vilket leder till en ond cirkel där djur lever under hotade levnadsförhållanden, utan trygghet samt föda. Enorma salter för att ge tigerräkan en havskänsla? Är det verkligen så vi människor behandlar vår jord, vår miljö och våra djur samt växter. Detta är sjukt, hur kan vi dränka dammarna med salter för att tigerräkan ska ha det bra och kunna föröka sig så att människor

får njuta samt tjäna pengar. Är det verkligen rätt att naturen får ta skada? Att marken blir översaltad som i sin tur även det påverkar våra oskyldiga djur och växter. Vi människor är så pass blinda för verkligheten att vi anser att det är okej att fortsätta frossa i jätteräkan. Något måste göras nu, vi måste få människor att inse att tigerräkan inte alls är en lyxig delikatess, tigerräkan är ett hot för vår värld, för vår miljö och för vår framtid på jorden. Tigerräkan är ett av dagens största miljöproblem och under den tiden som vi människor kommer fortsätta att förtära jätteräkan så kommer djur samt växter leva under hotade levnadsförhållanden, de kommer dö ut och medans vi frossar i födan så sitter det oskyldiga djur runt om i världen som är utsatta och drabbade. Djur och växter ska ha rätt till en hållbar natur, och tillsammans kan vi göra skillnad. Odlingen av jätteräkor är den odlingen som idag anses av miljöforskare inom WWF vara en av våra största miljöbovar, och odlingen påverkar inte enbart de områden där tigerräkan odlas på. Eftersom odlingen av tigerräkan är som störst i de sydligare länderna, främst Sydamerika samt Asien så står dessa länder även för större delar av världens export av tigerräkor. Exporten bidrar till enorma luftföroreningar och även på denna front hotar tigerräkan vår miljö samt vår framtid. Idag beräknas 50 procent av Mangroveskogarnas avverkning vara i samband med framställningen av tigerräkorna. Forskare menar på att det inte kommer finnas några mangroveskogar kvar i framtiden ifall inga åtgärder vidtas snarast. Skövlingen av mangroveskogarna drabbar inte enbart de djur som lever i skogarna och inte heller enbart de växter som skövlas ned. Utan även de fiskar som lever i vattendrag runt om mangroveskogarna. Fiskarna tas ifrån deras trygghet samt hem intill de närliggande mangroveskogarna, i samband med att fiskarna vantrivs så försvinner även deras sätt att leka på vilket i sin tur leder till att fiskarna inte förökar sig och även här blir framställningen av tigerräkan ett hot för andra djurarter.

Skogarna fungerar även som ett filter för alla närliggande vattendrag. Genom att slam samt andra slaggprodukter fångas upp av växterna, så renas vattendragen, men i samband med att mangroveskogarna runt vattendragen huggs ned, så försvinner även i sin tur filtret vilket i sin tur leder till att slaggprodukterna följer med vattendragen som sedan mynnar ut i haven. Detta gör att slaggprodukterna förstör andra djur samt växtarter i haven, även här hotas främst korallreven eftersom de övertäcks av slaggprodukter vilket även det bidrar till att fiskarna hotas och dör ut. Mangroveskogarna som skövlas ned, växer oftast i närhet av vattendrag. I samband med att dessa skogar skövlas ned så skyddar de inte längre mot naturkatastrofer, exempelvis tsunami eller vågerosion. De jättebassänger som ersätter mangroveskogarna där tigerräkorna planteras in har även gett upphov till ett flertal fall där människan drabbats av benmärgssjukdomar. Eftersom påskyndningen av framställningen av tigerräkor görs genom att tillsätta mängder av olika preparat så innehåller alltså de tigerräkor vi äter mängder av gifter som drabbar vår kropp på negativa sätt.

50 procent är en siffra som för mänskligheten är värld att tänka på, att 50 procent av en betydelsefull skog avverkas för att tigerräkan ska kunna föröka sig och produktionen öka. Medan vi sätter mat till liv, så försvinner andra livs mat samt rättigheter. Men ändå så fortsätter vi människor att odla tigerräkan, varför? Allt handlar om pengar, tigerräkan är en eftertraktad delikatess och företag har insett att det är en framgångsrik handel där inkomsterna är större än på vissa andra marknader och så länge vi människor fortsätter att eftertrakta tigerräkor så kommer även produktionen att fortsätta.

Att vi människor är så egoistiska och sätter oss själva i förstahand är skrämmande, förstår vi inte att utan djur och växter på vår jord så skulle vi inte ha en chans till överlevnad. De är ju en del av oss, av vår jord och av vår miljö. Men trots detta så utsätter vi dem för hemska levnadsförhållanden, det är dags för världen att öppna ögonen och få en rättvis synvinkel på livet, för visst handlar inte allt enbart om njutning och pengar?

Är du fortfarande frestad av att äta tigerräkor?

Mangroveskogarna som skövlas ned, växer



Mangroveskog skövlas för att jätteräkan ska kunna odlas.

oftast i närhet av vattendrag. I samband med att dessa skogar skövlas ned så skyddar de inte längre mot naturkatastrofer, exempelvis tsunami eller vågerosion. De jättebassänger som ersätter mangroveskogarna där tigerräkorna planteras in har även gett upphov till ett flertal fall där människan drabbats av benmärgssjukdomar. Eftersom påskyndningen av framställningen av tigerräkor görs genom att tillsätta mängder av olika preparat så innehåller alltså de tigerräkor vi äter mängder av gifter som drabbar vår kropp på negativa sätt.

50 procent är en siffra som för mänskligheten är värld att tänka på, att 50 procent av en betydelsefull skog avverkas för att tigerräkan ska kunna föröka sig och produktionen öka. Medan vi sätter mat till liv, så försvinner andra livs mat samt rättigheter. Men ändå så fortsätter vi människor att odla tigerräkan, varför? Allt handlar om pengar, tigerräkan är en eftertraktad delikatess och företag har insett att det är en framgångsrik handel där inkomsterna är större än på vissa andra marknader och så länge vi människor fortsätter att eftertrakta tigerräkor så kommer även produktionen att fortsätta.

Att vi människor är så egoistiska och sätter oss själva i förstahand är skrämmande, förstår vi inte att utan djur och växter på vår jord så skulle vi inte ha en chans till överlevnad. De är ju en del av oss, av vår jord och av vår miljö. Men trots detta så utsätter vi dem för hemska levnadsförhållanden, det är dags för världen att öppna ögonen och få en rättvis synvinkel på livet, för visst handlar inte allt enbart om njutning och pengar?

Skribent: Lovis Augander



Linnea, Söderköping
Gillar att dyka och vara ledare för kyrkan.



Emelie, Gusum
”Stallet är min fristad”

LÄR KÄNNA VÅRA ORDFÖRANDEN



Louise, Söderköping
Stort fan av chailatte.



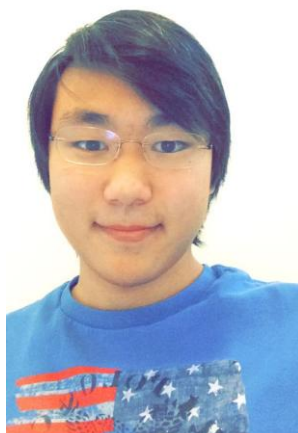
Rebecka, Gusum
”Jag tycker om att dansa”



Alexander, Söderköping
Galen i fotboll



Sandra, Mogata
”Skägg och te är min grej”



Robin, Valdemarsvik
Spelar pingis och hejar på IFK Norrköping

KNEP OCH KNÅP

Försök hitta orden nedan (vågrätt, lodrätt och diagonalt) i havet av bokstäver. Temat är sagor och alla ord har någonting med sagor och deras värld att göra.

| | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| D | D | K | A | T | T | S | N | Ö | V | I | T | H | Ä | S | T | R |
| R | E | E | L | T | A | S | O | R | N | R | Ö | T | E | R | E | Ö |
| Ö | V | T | R | O | L | L | M | O | R | H | D | E | O | V | F | D |
| M | S | O | V | N | L | L | E | G | N | Ä | P | P | L | E | Ä | S |
| L | L | S | K | A | T | T | P | Y | G | X | C | A | T | K | K | K |
| L | O | G | T | V | R | D | R | A | K | A | R | L | I | A | T | O |
| U | T | N | E | U | G | E | I | A | G | U | L | D | R | I | N | G |
| F | T | I | B | L | G | N | N | A | K | V | N | I | R | G | I | D |
| A | L | N | L | D | M | A | S | G | A | O | I | G | E | A | N | O |
| G | Å | T | A | Ö | A | A | I | T | Å | S | B | N | K | M | G | G |
| I | A | S | S | R | T | T | S | S | L | N | K | O | I | S | J | U |
| F | T | U | G | E | S | K | N | I | L | R | G | A | G | N | Å | S |
| D | A | R | R | G | O | A | S | T | A | R | K | R | A | A | V | S |
| S | A | G | O | B | E | R | Ä | T | T | A | R | E | M | A | S | L |
| V | U | M | Y | N | T | T | S | A | S | S | E | S | N | I | R | P |

ALVER
BET
BOKSTAV
DET VAR EN GÅNG
DRAKAR
DRÖM
FAT
FULL
FÄKTNING
GOD
GRETA
GULDRING
GÅTA
HÄST
HÄXA
KATT
KUNG
LAG
MAGI
MAGIKER
MYNT

OND
PORT
PRINS
PRINCESSA
RUSTNING
RÖD
RÖDLUVAN
SAGA
SAGOBERÄTTARE
SAGOBOK
SITTA
SJU
SKATT
SKOG
SLOTT
SNÖVIT
STALL
STARK
STARK
STIG
STUGA

SVAN
SÅNG
SÖMNI
TAND
TROLL
TROLLMOR
TRON
TÖRNROSA
VARG
VIN
ÄNGEL
ÄPPLE



-RKA



-K



-IP



-L -A +D

=

SKRIBENTER FÖR TIDNINGEN:

**Nancy Faraj
Lovis Augander
Amanda Nilsson
Amanda Jönsson
Wilma Wisting
Elin Melin**

(Samtliga går i SA12)

SCHEMA

08:45 Inskrivning

09:30 Öppningsanförande i Gradängen

10:30 Lobbying i klassrummen

11:00 Lunch för utskott 1

11:20 Lunch för utskott 2

11:40 Lunch för utskott 3

11:50 Lobbying för utskott 1 fortsätter i klassrummet

12:10 Lobbying för utskott 2 fortsätter i klassrummet

12:30 Lobbying för utskott 3 fortsätter i klassrummet

15:00 Dag 1 slutar

